

Sygn. akt **IC 264/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Robert Hałabis

Protokolant: sekr. sąd. Ewa Wolniak

po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2014 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa M. K. (1)

przeciwko Skarbowi Państwa – Komendantowi Powiatowemu Policji w P. zastąpionemu procesowo przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda M. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej kwotę 7.200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

III. przejmuję na rachunek Skarbu Państwa nieuiszczone opłaty sądowe, których powód nie miał obowiązku uiścić.

IC 264/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 8 marca 2013 r. powód M. K. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Komendanta Powiatowego Policji w P. kwoty 206.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu zgłoszonego żądania powód wyjaśnił, że decyzją z dnia 27 kwietnia 2007 r. Urząd Miejski w P. orzekł o jego wymeldowaniu z pobytu stałego w P., przy ul. (...) ustalając, że na podstawie wyroku rozwodowego z dnia 13 września 2005 r. orzeczono o eksmisji powoda z tego lokalu, a eksmisja została przeprowadzona, zaś rzeczy osobiste powoda w dniu zatrzymania zostały przekazane pod dozór Policji. Powód od dnia 11 sierpnia 2005 r. przebywał w zakładzie karnym i wyszedł na wolność w sierpniu 2008 r. W tym okresie przeprowadzona została jego eksmisja z lokalu i jego tzw. rzeczy osobiste zostały przekazane przez byłą żonę Policji. Ich wartość powód określił na kwotę 106.000 zł, przy czym Komenda Powiatowa Policji w P. nie dysponuje listą przejętych i zniszczonych rzeczy. Wskazana jednostka Policji na skierowane przez powoda żądanie zastosowała presję psychiczną, co odbiło się na stanie jego zdrowia psychicznego i z tego powodu prócz wartości rzeczy ruchomych winna zostać zasądzona od pozwanego także kwota 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia (pozew – k. 2-3).

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa – Komendant Powiatowy Policji w P. zastąpiony procesowo przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, że żądania powoda są w całości bezzasadne, bowiem z okoliczności przytoczonych w pozwie w żadnej mierze nie wynika odpowiedzialność Skarbu Państwa. Odwołując się do przepisu art. 417 i nast. k.c. pozwany zaakcentował, że ciężar udowodnienia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa spoczywa na powodzie zgodnie z art. 6 k.c., podobnie jak w kwestii żądania zasądzenia zadośćuczynienia na zasadach art. 23 i 24 k.c. w zw. z art. 445 i 448 k.c. Niezależnie zaś od tego roszczenia dochodzone pozwem są przedawnione na podstawie art. 442¹ § 1 k.c., gdyż zostały zgłoszone po upływie 3-letniego terminu przedawnienia wynikającego ze zdarzeń jakie miały mieć miejsce w latach 2005-2007. Nie istnieją przy tym dowody na poparcie twierdzenia powoda, jakoby Skarb Państwa przejął jakiegokolwiek rzeczy stanowiące własność powoda (odpowiedź na pozew – k. 42-46).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że powództwo zostało oparte przez powoda na w żaden sposób nie udowodnionej podstawie faktycznej, która mogłaby wskazywać na odpowiedzialność odszkodowawczą wobec powoda pozwanego Skarbu Państwa – Komendanta Powiatowego Policji w P. (art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c.). Już z tej przyczyny powództwo jest w sposób oczywisty w okolicznościach faktycznych tej sprawy bezzasadne, dlatego w całości należało je oddalić.

Powód M. K. (1) wprost wskazał w swoich wyjaśnieniach, że są to jego przypuszczenia. Otóż, według twierdzeń powoda zamieszkuje on w P. przy ul. (...). W latach 2005-2008 odbywał karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym. Pozostawał w związku małżeńskim z M. K. (2). Małżeństwo to zostało rozwiązane przez rozwód, a postępowanie o podział majątku wspólnego nie zostało przeprowadzone. Całe mienie jako znajdowało się w lokalu mieszkalnym i warsztacie przydomowym stanowiło zdaniem powoda tylko jego własność. Majątek ten został zabezpieczony przez Policję, co wynika z twierdzeń jego byłej żony w sprawie jego wymeldowania z lokalu. Kiedy powód wrócił do lokalu mieszkalnego po opuszczeniu zakładu karnego, była żona już się wyprowadziła, a rzeczy ruchomych jakie wymienił w załączniku do pozwu w 110 pozycjach już nie było, co oznacza, iż rzeczy te zostały przez Policję ukradzione (wyjaśnienia powoda – k. 76v-77).

Zeznająca natomiast w sprawie sąsiadka powoda H. K. stwierdziła zaś, że kiedy powód miał opuścić zakład karny i wrócić do domu po odbyciu kary pobawienia wolności, jego żona M. K. (2) się wyprowadziła i wywiozła ze sobą z domu rzeczy ruchome, które organom Policji nie były do depozytu przekazywane, a niektóre z tych rzeczy pewnie sprzedała (zeznanie świadka – k. 84v-85). Prowadzący zaś sprawę administracyjną urzędnik w przedmiocie wymeldowania powoda z pobytu stałego na wniosek jego żony zawarł w uzasadnieniu jednej z zapadłych w tym postępowaniu decyzji o wymeldowaniu, oparte na wyjaśnieniach M. K. (2) stwierdzenie, że „rzeczy osobiste w dniu zatrzymania zostały przekazane po dozór policji” (zeznanie świadka P. M. – k. 85v; decyzja Urzędu Miejskiego w P. nr (...) z dnia 27 kwietnia 2007 r. o wymeldowaniu powoda z pobytu stałego – dołączone akta administracyjne; protokół przesłuchania M. K. (2) we wskazanym wyżej postępowaniu administracyjnym; oświadczenie H. K. – k. 47).

Należy w tych okolicznościach faktycznych wyjaśnić jedynie, że w każdym przypadku dla powstania cywilnej odszkodowawczej odpowiedzialności muszą zostać spełnione przesłanki, według których wystąpiło:

- 1) zdarzenie wyrządzające szkodę, za które prawo czyni dłużnika odpowiedzialnym (niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania albo czyn niedozwolony),
- 2) szkoda mająca charakter majątkowy (na osobie lub mieniu) lub niemajątkowy (doznana krzywda),
- 3) związek przyczynowy pomiędzy tymi zdarzeniem, a szkodą.

Skoro zatem tego rodzaju okoliczności w tej sprawie w ogóle nie zostały przez powoda wykazane, to odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa zarówno na podstawie art. 417 § 1 k.c. (za szkodę majątkową), jak i na podstawie art. 23 w zw. z art. 24 § 1 k.c. i art. 448 k.c. (za szkodę niemajątkową – krzywdę) – w rachubę w tej sprawie nie wchodzi.

Zgodnie z art. 417 § 1 k.c., za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Ponieważ brak jakichkolwiek dowodów na to, aby Skarb Państwa – Komendant Powiatowy Policji w P. kiedykolwiek znalazł się w posiadaniu rzeczy ruchomych stanowiących własność powoda, jak również aby dopuścił się bezprawnego naruszenia jego dóbr osobistych (art. 23 w zw. z art. 24 § 1 k.c. i art. 448 k.c.), polegającego na stosowaniu przez funkcjonariuszy Policji wobec powoda presji psychicznej skutkującej pogorszeniem się jego stanu zdrowia psychicznego, to w takiej sytuacji żądanie zasądzenia przez powoda od pozwanego tak odszkodowania, jak i zadośćuczynienia było w sposób oczywisty bezzasadne, oparte bowiem na życzeniowej postawie powoda.

Jednakże nawet gdyby okazało się, że do powstania szkody spowodowanej przez pozwanego doszło, to powództwo także nie mogłoby zostać uwzględnione z uwagi na skutecznie podniesiony przez pozwanego Skarb Państwa zarzut przedawnienia roszczeń powoda – co w okolicznościach sprawy nie stanowi nadużycia prawa. Zgodnie bowiem z art. 442¹ § 1 k.c., roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Ponieważ powód od powzięcia wiedzy o zaistnieniu – w jego przekonaniu – szkody spowodowanej rzekomo przez funkcjonariuszy Policji dowiedział się po opuszczeniu zakładu karnego i powrocie do miejsca zamieszkania w 2008 r., to zarzut przedawnienia jest w pełni skuteczny.

W tych okolicznościach powództwo należało w całości oddalić (pkt I wyroku).

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu pomiędzy stronami oparte zostało na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c., art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturze Generalnej Skarbu Państwa – j.t.: Dz.U. z 2013 r. poz. 1150 – oraz § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – j.t.: Dz.U. z 2013 r. poz. 461), skoro powód opuścił zakład karny i przebywa na wolności, a oczywiście bezzasadne roszczenia określone w pozwie zgłosił na własne ryzyko (pkt II wyroku).

Natomiast nieuiszczoną opłatę od pozwu na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010r. Nr 90, poz. 594 z późn. zm.), przejąć należało na rzecz Skarbu Państwa wobec braku podstaw do obciążenia nią którejkolwiek ze stron, z uwagi na wynik procesu oraz treść postanowienia z dnia 19 kwietnia 2013 r., zwalniającego powoda od kosztów sądowych w całości (k. 23) – pkt III wyroku.

Mając przytoczone motywy na względzie Sąd Okręgowy w Lublinie – na podstawie powołanych przepisów – orzekł jak w wyroku.